

Uvod

Informacija o kretanju dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje poslovnih subjekata i građana temelji se na podacima iz sustava ovrhe na novčanim sredstvima, koju Financijska agencija provodi temeljem zakonskih ovlasti. Od 2002. do 31.12.2010. godine, Fina je prikupljala podatke isključivo za poslovne subjekte temeljem Upute o prikupljanju i objedinjavanju podataka o nepodmirenim obvezama poslovnih subjekata, na način da su banke navedene podatke, izvještajnog i statističkog karaktera, dostavljale Fini, koja ih je objedinjavala i izrađivala informacije. Od 1. siječnja 2011. godine počela je primjena novog sustava provedbe ovrhe na novčanim sredstvima koji je uređen Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 91/10 i 112/12) i Pravilnikom o načinu i postupku provedbe ovrhe na novčanim sredstvima (NN 6/13), a od 1. listopada 2012. godine stupio je na snagu Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13), kojim je bio propisan postupak predstečajne nagodbe nad pravnom osobom i nad dužnikom pojedincem (trgovac pojedinac i obrtnik).¹ Od 1. rujna 2015. godine, stupio je na snagu Stečajni zakon (NN 71/15) kojim je propisano postupanje Fine u predstečajnim postupcima.

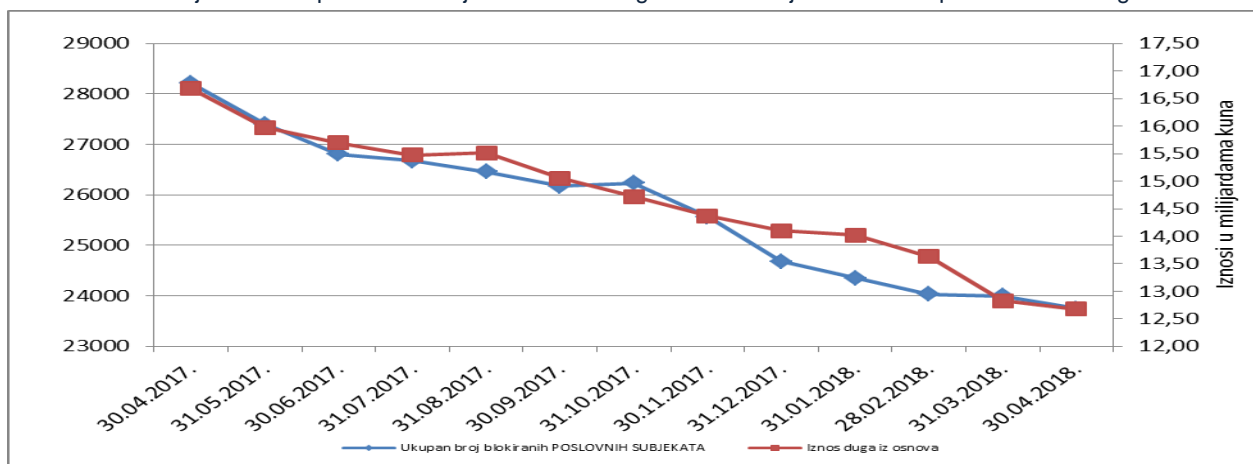
Temeljem navedenih propisa stvoreni su preduvjeti za bržu naplatu i smanjenje troškova postupka ovrhe na novčanim sredstvima, jer je postupak ovrhe na novčanim sredstvima tehnološki unaprijeđen. Uveden je jedinstven postupak, metodologija i redosljed u izvršenju osnova za plaćanje te jedinstveni obračun zateznih kamata i jedinstven sustav izvještavanja temeljen na izvornoj dokumentaciji. Sve navedeno sustav čini transparentnim, efikasnim, ažurnim i donosi ujednačenost u primjeni propisa. Provođenje ovrha na svim kuskim i deviznim računima ovršenika, u svim bankama, prema OIB-u ovršenika i bez njegove suglasnosti, čini sustav djelotvornim, što pokazuju i podaci prezentirani u informaciji.

1. STANJE NEIZVRŠENIH OSNOVA ZA PLAĆANJE NA DAN 30. TRAVNJA 2018. GODINE

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje, 30. travnja 2018. godine, bilo je blokirano 23 748 poslovnih subjekata, što je za 1,0 % manje u odnosu na ožujak 2018. godine. Ukupna vrijednost neizvršenih osnova za plaćanje poslovnih subjekata iznosila je 12,68 milijardi kuna, što je za 1,2 % manje nego u ožujku 2018. godine.

U odnosu na stanje godinu dana ranije, riječ je o smanjenju broja blokiranih poslovnih subjekata za 4461 (15,8 %) i smanjenju prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje u iznosu od 4,00 milijarde kuna (24,0 %).

Grafikon 1. Broj blokiranih poslovnih subjekata i iznos duga iz osnova tijekom 2017. i početkom 2018. godine

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redosljedu plaćanja

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje, 30. travnja u blokadi je bilo 326 057 građana. Od toga najveći broj građana ima dug prema teleoperaterima, njih nešto manje od 160 000. Dug građana iz osnova iznosio je 43,51 milijardu kuna, što je za 0,3 % više u odnosu na prethodni mjesec. Najveći dio duga u iznosu od 18,0 milijardi kuna odnosio se na dug građana prema bankama kao vjerovnicima (41,3 %), a prema cijelom financijskom sektoru (bankama, štedionicama, kreditnim unijama, leasing i factoring društvima, osiguravajućim društvima, tvrtkama čija je djelatnost kartično poslovanje), dug je iznosio 20,9 milijardi kuna ili 48,0 %. Dug građana koji su blokirani za dug veći od milijun kuna (udio u broju blokiranih građana 1,5 %) iznosi ukupno 22,3 milijarde kuna (udio u ukupnome dugu građana 51,3 %).

Od 1. siječnja 2011. do 30. travnja 2018. godine zaprimljeno je 8 776 238 osnova, od čega se 25,8 % odnosi na poslovne subjekte, a 74,2 % na građane. U istom razdoblju ukupno je izvršeno² 139,3 milijarde kn po osnovama koje se odnose na poslovne subjekte i 46,9 milijardi kn po osnovama koje se odnose na građane.

¹ Postupci predstečajne nagodbe pokrenuti na temelju Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

² Pojam „Ukupno izvršeno“ podrazumijeva podatke o svim osnovama koje su evidentirane i proknjižene u Očevidnik redosljeda osnova za plaćanje po kojima je do trenutka davanja podataka javnosti bilo naplata/zapljenjena ili povlačenja po bilo kojoj osnovi (zbog obustave, opoziva, zastajanja, odgode, privremene mjere sukladno čl. 48 ZFPPN, predstečajne nagodbe, stečaja, gašenja svih računa ovršenika ...).

2. KRETANJE DOSPJELIH NEIZVRŠENIH OSNOVA ZA PLAĆANJE BLOKIRANIH POSLOVNIH SUBJEKATA

Promatramo li pojavu insolventnosti prema trajanju blokade, u travnju 2018. godine i dalje dominiraju poslovni subjekti u dugotrajnoj blokadi, kako po broju tako i po iznosu blokade.

Tablica 1. Broj blokiranih **POSLOVNIH SUBJEKATA** i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 30. travnja 2017. te 31. ožujka i 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Stanje na dan	Broj nelikvidnih poslovnih subjekata	Lančani indeks	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Lančani indeks
30. 4. 2017.	28.209	-	16.680.587	-
31. 3. 2018.	23.999	85,1	12.827.167	76,9
30. 4. 2018.	23.748	99,0	12.676.592	98,8

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Broj insolventnih poslovnih subjekata u blokadi dužoj od 360 dana, u odnosu na ožujak 2018. godine, smanjen je za 1,9 %, a iznos neizvršenih osnova za plaćanje za 1,6 %.

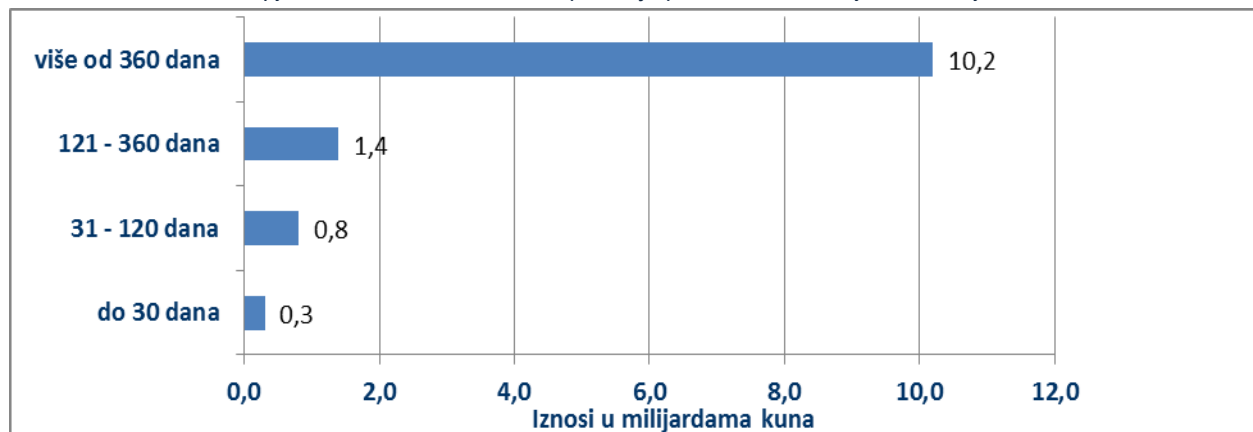
Tablica 2. Broj blokiranih **POSLOVNIH SUBJEKATA**, broj zaposlenih i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 30. travnja 2018. – prema ročnosti Iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj blokiranih poslovnih subjekata	Struktura u %	Broj zaposlenih	Struktura u %	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
do 30 dana	1.659	7,0	3.325	20,2	286.596	2,3
31 – 120 dana	2.717	11,4	3.427	20,8	774.250	6,1
121 – 360 dana	3.533	14,9	3.119	19,0	1.417.354	11,2
više od 360 dana	15.839	66,7	6.567	40,0	10.198.392	80,5
Ukupno	23.748	100,0	16.438	100,0	12.676.592	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Broj nelikvidnih poslovnih subjekata u blokadi do 120 dana, za 64 poslovna subjekta je veći nego krajem prethodnog mjeseca. Iznos njihovih neizvršenih osnova veći je za 50,7 milijuna kuna. U blokadi do 120 dana bilo je 4376 poslovnih subjekata, čije su evidentirane prijavljene dospjele neizvršene osnove iznosile 1,1 milijardu kuna.

Grafikon 2. Iznos dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje po ročnosti – stanje 30. travnja 2018.

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Ukupan broj blokiranih poslovnih subjekata, u odnosu na stanje 30. travnja 2017. godine, manji je za 15,8 %, a iznos neizvršenih osnova za plaćanje za 24,0 %. Dvije trećine (66,7 %) poslovnih subjekata u blokadi je dužoj od 360 dana, a iznos njihove blokade čini 80,5 % iznosa ukupnoga duga.

Tablica 3. Broj nelikvidnih **POSLOVNIH SUBJEKATA** do 120 dana i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 31. ožujka i 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Stanje na dan	Broj nelikvidnih poslovnih subjekata	Lančani indeks	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Lančani indeks
31. 3. 2018.	4.312	-	1.010.188	-
30. 4. 2018.	4.376	101,5	1.060.846	105,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Kod poslovnih subjekata u dugotrajnoj blokadi, više od godinu dana, dominiraju oni koji su blokirani 5 i više godina, njih je 53,0 %. Iznos njihovih prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje iznosi 5,6 milijardi kuna.

Tablica 4. Broj blokiranih **POSLOVNIH SUBJEKATA** do 360 i više od 360 dana i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan **30. travnja 2018.** Iznosi u tisućama kuna

Ročnost	Broj blokiranih poslovnih subjekata	Struktura u %	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
do 360 dana	7.909	33,3	2.478.200	19,5
više od 360 dana	15.839	66,7	10.198.392	80,5
Ukupno	23.748	100,0	12.676.592	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Promatramo li pojavu insolventnosti prema trajanju blokade i vrsti poslovnih subjekata, pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost (dalje: fizičke osobe), vidno je da, prema iznosu, dominiraju pravne i fizičke osobe u dugotrajnoj blokadi, 360 i više dana, što je posebno izraženo kod fizičkih osoba.

Tablica 5. Broj insolventnih **POSLOVNIH SUBJEKATA** više od 360 dana, broj zaposlenih i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan **30. travnja 2018.** Iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj poslovnih subjekata	Struktura u %	Broj zaposlenih	Struktura u %	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
1 - 2 godine	2.505	15,8	1.576	24,0	1.470.197	14,4
2 - 3 godine	1.643	10,4	944	14,4	1.076.483	10,6
3 - 4 godine	1.550	9,8	723	11,0	1.230.856	12,1
4 - 5 godina	1.747	11,0	743	11,3	825.190	8,1
5 i više godina	8.394	53,0	2.581	39,3	5.595.666	54,9
Ukupno	15.839	100,0	6.567	100,0	10.198.392	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Više od 60 % poslovnih subjekata ili njih 14 944 odnosi se na poslovne subjekte bez zaposlenih. Iznos njihovih neizvršenih osnova čini 67,7 % iznosa ukupnih neizvršenih osnova za plaćanje.

3. KRETANJE DOSPJELIH NEIZVRŠENIH OSNOVA ZA PLAĆANJE BLOKIRANIH PRAVNIH OSOBA

Od ukupno 23 748 blokiranih poslovnih subjekata, više od jedne trećine (35,0 %) su pravne osobe, ali se na njih odnosi više od polovine iznosa ukupnih neizvršenih osnova za plaćanje ili 56,9 %.

Tablica 6. Broj blokiranih **PRAVNIH OSOBA**, broj zaposlenih i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan **30. travnja 2018.** Iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj blokiranih pravnih osoba	Struktura u %	Broj zaposlenih	Struktura u %	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
do 30 dana	955	11,5	2.429	27,8	273.134	3,8
31 – 120 dana	1.838	22,1	2.488	28,4	737.924	10,2
121 – 360 dana	2.505	30,1	2.248	25,7	1.295.897	18,0
više od 360 dana	3.012	36,2	1.585	18,1	4.906.437	68,0
Ukupno	8.310	100,0	8.750	100,0	7.213.392	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Najveći je iznos prijavljenih dospelih neizvršenih osnova za plaćanje nelikvidnih pravnih osoba neprekidna trajanja više od 360 dana, koji iznosi 4,9 milijardi kuna.

Većina pravnih osoba (67,1 %), njih 2021, koje su u dugotrajnoj blokadi, pravne su osobe bez zaposlenih radnika. Njihov ukupan dug iznosi 3,5 milijardi kuna.

Tablica 7. Broj insolventnih **PRAVNIH OSOBA** više od 360 dana, broj zaposlenih i iznos prijavljenih dospelih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan **30. travnja 2018.** Iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj insolventnih pravnih osoba	Struktura u %	Broj zaposlenih	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
više od 360 dana	2.021	67,1	0	3.494.959	71,2
	991	32,9	1.585	1.411.478	28,8
Ukupno	3.012	100,0	1.585	4.906.437	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

U odnosu na stanje u ožujku 2018. godine, broj insolventnih pravnih osoba u dugotrajnoj blokadi smanjen je za 3,4 %, a iznos neizvršenih osnova za 2,2 %.

Prema stanju godinu dana ranije, broj pravnih osoba u dugotrajnoj blokadi manji je za 1510 (33,4 %), a iznos njihove blokade za 2,4 milijarde kuna (33,2 %). Broj insolventnih pravnih osoba u dugotrajnoj blokadi koje imaju zaposlene, manji je za 650 (41,0 %), a iznos njihova duga za 1,1 milijardu kuna (45,4 %).

Kod insolventnih pravnih osoba u dugotrajnoj blokadi, 30. travnja 2017. godine bilo je zaposleno 3155 radnika, a 30. travnja 2018. godine, broj zaposlenih je 1585.

Tablica 8. Broj insolventnih **PRAVNIH OSOBA** više od 360 dana i iznos prijavljenih dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 30. travnja 2017. te 31. ožujka i 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Stanje na dan	Broj insolventnih pravnih osoba	Lančani indeks	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Lančani indeks
30. 4. 2017.	4.522	-	7.346.372	-
31. 3. 2018.	3.117	68,9	5.015.305	68,3
30. 4. 2018.	3.012	96,6	4.906.437	97,8

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Zbog neizvršenih osnova za plaćanje u razdoblju do 120 dana, bile su blokirane 2793 pravne osobe, što je gotovo isto kao krajem ožujka 2018. godine. Njihove neizvršene osnove iznosile su 1,0 milijardu kuna ili 52,3 milijuna više nego krajem prethodnog mjeseca.

Tablica 9. Broj nelikvidnih **PRAVNIH OSOBA** do 120 dana i iznos prijavljenih dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 31. ožujka i 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Stanje na dan	Broj nelikvidnih pravnih osoba	Lančani indeks	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Lančani indeks
31. 3. 2018.	2.795	-	958.789	-
30. 4. 2018.	2.793	99,9	1.011.058	105,5

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

4. KRETANJE DOSPJELIH NEIZVRŠENIH OSNOVA ZA PLAĆANJE BLOKIRANIH FIZIČKIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU REGISTRIRANU DJELATNOST (OBRT)

Na fizičke osobe u blokadi duže od jedne godine odnosi se 83,1 % od ukupnoga broja blokiranih fizičkih osoba. U odnosu na stanje od 31. ožujka 2018. g., broj blokiranih fizičkih osoba manji je za 124 (0,8 %), a iznos blokade za 59,4 milijuna kuna (1,1 %). Jedan od razloga smanjenju broja i iznosa duga jest i odjava obrta čiji se dug briše iz evidencije na razini fizičkih osoba (obrta) i prenosi na građane, dotadašnje vlasnike obrta.

Tablica 10. Broj blokiranih **FIZIČKIH OSOBA**, broj zaposlenih i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj blokiranih fizičkih osoba	Struktura u %	Broj zaposlenih	Struktura u %	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
do 30 dana	704	4,6	896	11,7	13.462	0,2
31 – 120 dana	879	5,7	939	12,2	36.326	0,7
121 – 360 dana	1.028	6,7	871	11,3	121.457	2,2
više od 360 dana	12.827	83,1	4.982	64,8	5.291.955	96,9
Ukupno	15.438	100,0	7.688	100,0	5.463.200	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Najveći je iznos prijavljenih dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje nelikvidnih fizičkih osoba u blokadi neprekidna trajanja više od 360 dana, on iznosi 5,3 milijarde kuna.

Kod fizičkih osoba koje su dugotrajno blokirane njih 70,3 % ili 9021, jesu fizičke osobe bez zaposlenih radnika, a njihov ukupan dug iznosi 3,6 milijardi kuna.

Tablica 11. Broj insolventnih **FIZIČKIH OSOBA** više od 360 dana, broj zaposlenih i iznos prijavljenih dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Trajanje blokade	Broj insolventnih fizičkih osoba	Struktura u %	Broj zaposlenih	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Struktura u %
više od 360 dana	9.021	70,3	0	3.610.106	68,2
	3.806	29,7	4.982	1.681.849	31,8
Ukupno	12.827	100,0	4.982	5.291.955	100,0

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redoslijedu plaćanja

Prema stanju krajem ožujka 2018. godine, broj fizičkih osoba u blokadi dužoj od godinu dana smanjen je za 1,6 %, a iznos neizvršenih osnova za 1,1 %. U odnosu na stanje godinu dana ranije, broj fizičkih osoba smanjen je za 10,3 %, a iznos za 8,0 %.

Tablica 12. Broj insolventnih **FIZIČKIH OSOBA** više od 360 dana i iznos prijavljenih dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 30. travnja 2017. te 31. ožujka i 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Stanje na dan	Broj insolventnih fizičkih osoba	Lančani indeks	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Lančani indeks
30. 4. 2017.	14.302	-	5.753.146	-
31. 3. 2018.	13.031	91,1	5.348.548	93,0
30. 4. 2018.	12.827	98,4	5.291.955	98,9

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redosljedu plaćanja

Prema stanju na dan 30. travnja 2018. godine, zbog neizvršenih osnova za plaćanje u razdoblju do 120 dana, bile su blokirane 1583 fizičke osobe, što je za 66 fizičkih osoba više nego u ožujku. Njihove evidentirane prijavljene dospjele neizvršene osnove iznosile su 49,8 milijuna kuna ili 1,6 milijuna manje nego krajem prethodnog mjeseca.

Tablica 13. Broj nelikvidnih **FIZIČKIH OSOBA** do 120 dana i iznos prijavljenih dospjelih neizvršenih osnova za plaćanje, na dan 31. ožujka i 30. travnja 2018. Iznosi u tisućama kuna

Stanje na dan	Broj nelikvidnih fizičkih osoba	Lančani indeks	Iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje	Lančani indeks
31. 3. 2018.	1.517	-	51.399	-
30. 4. 2018.	1.583	104,4	49.788	96,9

Izvor: Financijska agencija – obrađeni podaci iz Očevidnika o redosljedu plaćanja

ZAKLJUČAK

Za očekivati je da će se, zahvaljujući poduzetim mjerama, propisanim Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, Ovršnim zakonom, Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Stečajnim zakonom koji je u primjeni od 1. rujna 2015. godine (NN, br. 71/15) te postupcima brisanja trgovačkih društava (sukladno članku 70., st. 5. Zakona o sudskom registru nad obveznicima koji Registru godišnjih financijskih izvještaja, nisu predali godišnji financijski izvještaj radi javne objave i to tri godine za redom³⁾, u narednim mjesecima, broj blokiranih pravnih osoba i iznos prijavljenih neizvršenih osnova za plaćanje poslovnih subjekata i dalje postepeno smanjivati.

– Kraj –

Informacija o tome je li poslovni subjekt u blokadi ili ne, dostupna je korištenjem usluge [FINA InfoBlokade](#) slanjem SMS poruku na broj 818058 (cijena 10,00 kn + PDV) te korištenjem [WEB aplikacije JRR](#) (polugodišnja ili godišnja pretplata) tj. uvidom u podatke o računima i statusu blokade poslovnih subjekata, koji se ažuriraju u [Jedinstvenom registru računa](#) kojega u skladu sa zakonskim propisima, od 2002. godine, vodi Financijska agencija.

³ Po osnovi primjene čl. 70., st. 5. Zakona o sudskom registru u 2012. godini brisana su ukupno 30 703 društva, u 2013. godini po istoj je osnovi brisano ukupno 3880 društava, u 2014. g. 9802 društva, u 2015. g. 4661 društvo, u 2016. g. 2499 društava, a u 2017. godini (zaključno s 31. prosinca 2017. godine), brisana su 2813 društva, neovisno o njihovom statusu blokade.